

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, όπως διαμορφώθηκε από τις Διαρκείς Επιτροπές Παραγωγής και Εμπορίου, Οικονομικών Υποθέσεων, και Κοινωνικών Υποθέσεων, αποτελείται από τρία Τμήματα και 86 άρθρα. Το Τμήμα Α' (άρθρα 1-69) διαλαμβάνει ρυθμίσεις για τη σύσταση καθεστώτων ενίσχυσης ιδιωτικών επενδύσεων, το Τμήμα Β' (άρθρα 70-75) περιλαμβάνει ρυθμίσεις για το Αναπτυξιακό Συμβούλιο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, και με το Τμήμα Γ' (άρθρα 76-86) θεσπίζονται ρυθμίσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων.

A. Συμφώνως προς το άρθρο 107 παρ. 1 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣυνθΛΕΕ), «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως». Εξ άλλου, κατά την παράγραφο 3 του ανωτέρω άρθρου, δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά «α) οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως περιοχών, στις οποίες το βιοτικό επίπεδο

2

είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση, καθώς και των περιοχών που αναφέρονται στο άρθρο 349, λαμβάνοντας υπόψη τη διαρθρωτική, οικονομική και κοινωνική τους κατάσταση» και «γ) οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον». Τα καθεστώτα ενισχύσεων πρέπει να ελέγχονται και τα κράτη μέλη, συμφώνως προς το άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣυνθΛΕΕ, υποχρεούνται να κοινοποιούν εκ των προτέρων στην Επιτροπή κάθε σχέδιο για τη χορήγηση τέτοιου είδους ενισχύσεων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχει δώσει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ορίσει εξαιρέσεις (μέσω της έγκρισης κανονισμών εξαιρέσεων κατά κατηγορίες στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων), και κατ' αυτόν τον τρόπο να θεωρήσει ότι ειδικές κατηγορίες κρατικών ενισχύσεων είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσονται από την εκ των προτέρων κοινοποίηση. Συμφώνως προς το ανωτέρω άρθρο 107 παρ. 3 της ΣυνθΛΕΕ, συμβατές με την εσωτερική αγορά μπορούν να θεωρηθούν ορισμένες μορφές ενισχύσεων σε ορισμένες περιφέρειες. Οι ενισχύσεις αυτού του είδους αποκαλούνται περιφερειακές ενισχύσεις και στοχεύουν στη στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.

Ο Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός [Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014] περιλαμβάνει συγκεκριμένες διατάξεις για τον ορισμό των προϋποθέσεων υπό τις οποίες τα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων είναι συμβατά με την κοινή αγορά και απαλλάσσονται από την κοινοποίηση. Περαιτέρω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εγκρίνει, τη 19η Ιουνίου 2013, τις «Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014-2020» (2013/C 209/01) οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2014. Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται στα κοινοποιηθέντα καθεστώτα περιφερειακών ενισχύσεων και στις μεμονωμένες ενισχύσεις. Τα κράτη μέλη βασίζονται στους κανόνες που ορίζουν οι κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να καταρτίσουν χάρτες περιφερειακών ενισχύσεων, δια των οποίων προσδιορίζουν τις περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις των στοιχείων α' και γ' του προπαρετεθέντος άρθρου 107 παρ. 3 της ΣυνθΛΕΕ (περιοχές «α» και «γ»), καθώς και τα ανώτατα επίπεδα ενίσχυσης («εντάσεις ενίσχυσης»). Η Επιτροπή ενημερώνεται για αυτούς τους χάρτες και τους εγκρίνει, ούτως ώστε να μπορούν να χορηγούνται περιφερειακές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε περιοχές που περιλαμβάνονται στους χάρτες. Το όριο για τη συνολική κάλυψη των περιοχών «α» και «γ» ορίζεται στο 47% του πληθυσμού της ΕΕ των 28.

Ο ελληνικός χάρτης περιφερειακών ενισχύσεων για την περίοδο 2014-

2020 εγκρίθηκε από της Επιτροπή στις 7 Μαΐου 2014 [C(2014) 2642 – Κρατική Ενίσχυση SA.38450 (2014/N)], θα ισχύσει έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, καλύπτει δε το σύνολο της επικράτειας και το 100% του πληθυσμού της, διότι η χώρα μας επωφελείται από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Βάσει του χάρτη αυτού, επτά περιοχές (Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία, Ήπειρος, Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος και Βόρειο Αιγαίο), οι οποίες έχουν κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο από το 75% του μέσου όρου της ΕΕ και καλύπτουν το 56,1% του πληθυσμού της Ελλάδας, χαρακτηρίζονται ως περιοχές «α» και είναι επιλέξιμες για περιφερειακές επενδυτικές ενισχύσεις. Κατά την προηγούμενη περίοδο, άλλες τέσσερις περιοχές (Ιόνια Νησιά, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία και Αττική) είχαν ΑΕΠ χαμηλότερο από το 75% του μέσου όρου της ΕΕ. Για να εξασφαλισθεί η ομαλή προσαρμογή τους, οι περιφέρειες αυτές, που καλύπτουν το 43,9% του πληθυσμού της Ελλάδος, χαρακτηρίζονται ως περιοχές «γ» και συνεχίζουν να είναι επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις μέχρι το 2020. Από το 2018, οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης θα μειωθούν, με εξαίρεση τις περιοχές Καστοριάς και Φλώρινας οι οποίες έχουν κοινά χερσαία σύνορα με χώρα εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και, ως εκ τούτου, δικαιούνται να διατηρούν υψηλότερες εντάσεις ενίσχυσης. Οι ανώτατες εντάσεις ενίσχυσης για επενδυτικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα στις ελληνικές ενισχυόμενες περιοχές έχουν μειωθεί σε σύγκριση με τον προηγούμενο χάρτη ενισχύσεων (κατά 5 έως 15 ποσοστιαίες μονάδες, αναλόγως της περιφέρειας) και κυμαίνονται μεταξύ 10% και 25% του συνολικού κόστους των επενδύσεων, αναλόγως της περιοχής. Οι εν λόγω εντάσεις είναι δυνατόν να αυξηθούν κατά 10% για επενδύσεις που διενεργούνται από μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις και κατά 20% για επενδύσεις από μικρές επιχειρήσεις.

B. Το υπό εξέταση νομοσχέδιο προτείνεται εντός του ανωτέρω θεσμικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο Τμήμα Α' του νομοσχεδίου αναφέρονται οι σκοποί του, η πραγματοποίηση των οποίων επιδιώκεται με τις ειδικές ενισχύσεις και τα ειδικά καθεστώτα που θεσπίζονται (άρθρο 1). Γίνεται παραπομπή στους ορισμούς του άρθρου 2 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού [Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014], οι οποίοι, με την επιφύλαξη ειδικότερων ρυθμίσεων, εφαρμόζονται και για τους σκοπούς του παρόντος, και προβλέπεται η δυνατότητα υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων βάσει καθεστώτων που υπάγονται σε άλλους κανόνες του δικαίου της Ένωσης, κατόπιν κοινοποίησης και έγκρισής τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (άρθρα 2 και 3). Στο Γενικό Μέρος του Τμήματος Α' (άρθρα 4-31) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν όλα τα

επενδυτικά σχέδια. Μεταξύ άλλων, καθορίζονται οι γενικοί κανόνες που διέπουν τα επενδυτικά σχέδια, καθώς και οι βασικοί όροι και προϋποθέσεις για την υπαγωγή τους στις προτεινόμενες διατάξεις (άρθρα 4 και 5), οι δικαιούχοι των υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων, τα υπαγόμενα και τα εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια, οι επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών και λοιπών ενισχύσεων (άρθρα 6-10), τα είδη, οι εντάσεις, τα ύψη και οι ειδικές κατηγορίες των ενισχύσεων (άρθρα 10-12). Επίσης, προσδιορίζονται οι διαδικασίες υποβολής και αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων (άρθρα 13-15), καθώς και ο έλεγχος στον οποίο υποβάλλονται, ρυθμίζονται θέματα τροποποίησης της απόφασης υπαγωγής, ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και έγκρισης μεταβολών μετά την ολοκλήρωση, έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και πιστοποίησης αυτής, καταβολής των ενισχύσεων (άρθρα 16-20), καθώς και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των υποχρεώσεων των ενισχυόμενων φορέων (άρθρα 21-23). Ορίζονται τα όργανα και τα συστήματα αξιολόγησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων, στο πλαίσιο των οποίων αξιοποιούνται το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών και το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών, προβλέπεται η σύσταση Επιτροπής Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών, καθώς και Γνωμοδοτικών Επιτροπών, οι οποίες γνωμοδοτούν σε περίπτωση ανάκλησης ή επιστροφής ενίσχυσης, όταν γίνεται χωρίς αίτηση του φορέα της επένδυσης, ή ως προς τον τρόπο συμμόρφωσης σε δικαστικές αποφάσεις ή συστάσεις ελεγκτικών οργάνων για επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος (άρθρα 24-27). Περαιτέρω, θεσπίζονται ρυθμίσεις για τον καθορισμό των ποσών ενισχύσεων στα επιμέρους καθεστώτα, για τη σύσταση και την προκήρυξη των καθεστώτων, για την αξιολόγηση επιπτώσεων των ενισχύσεων, καθώς και θέματα δημοσιότητας (άρθρα 28-31).

Στο Ειδικό Μέρος του Τμήματος Α' (άρθρα 37-69) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις που αφορούν ειδικότερα καθεστώτα ενισχύσεων και, συγκεκριμένως, ενισχύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού (άρθρα 32-36), γενικής επιχειρηματικότητας (άρθρα 37-41), νέων ανεξάρτητων Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων (άρθρα 42-46), και επενδύσεις καινοτομικού χαρακτήρα για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (47-51). Επίσης, ρυθμίζονται επιμέρους ζητήματα συνεργειών και δικτυώσεων σε επενδυτικά σχέδια (άρθρα 52-58), προβλέπεται η δυνατότητα ίδρυσης ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών επιχειρηματικού κινδύνου («Ταμεία Συμμετοχών»), συμμετοχής ή παροχής εξουσιοδότησης σε υφιστάμενους οργανισμούς που επενδύουν μέσω νέων χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρή-

σεων, καθορίζεται η διαχείριση και η εποπτεία τους (άρθρα 59-61), και θεσπίζονται ρυθμίσεις για ολοκληρωμένα κλαδικά και χωρικά σχέδια, και για επενδύσεις μείζονος μεγέθους (άρθρα 62-69).

Στο Τμήμα Β΄ του νομοσχεδίου (άρθρα 70-75) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τη σύσταση, τις αρμοδιότητες, τη λειτουργία και την υποστήριξη Αναπτυξιακού Συμβουλίου στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, το οποίο αποτελείται από την Επιστημονική Επιτροπή και την Επιτροπή Κοινωνικών Εταίρων και Δημόσιας Διοίκησης.

Στο Τμήμα Γ΄ του νομοσχεδίου (άρθρα 76-86) ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών και Στρατηγικών Επενδύσεων. Συγκεκριμένως, παρατείνονται οι προθεσμίες ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των ν. 3299/2004 και 3908/2011, προβλέπεται τμηματική καταβολή επιχορήγησης επενδυτικών σχεδίων υπαχθέντων στους ανωτέρω νόμους και αποσαφηνίζονται επιμέρους ζητήματα, θεσπίζονται διακριτές κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων, καθορίζονται παράβολα για την εκτέλεση διαδικασιών ελέγχου των ανωτέρω επενδυτικών σχεδίων, ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων του Αναπτυξιακού Νόμου, τροποποιούνται διατάξεις του π.δ. 33/2011 και των π.δ. 157/2013 και της Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού, εισάγονται μεταβατικές διατάξεις και ορίζεται η έναρξη ισχύος του παρόντος.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 5

Το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης παραγράφου 3 πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Τα επενδυτικά σχέδια, που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος, πρέπει να έχουν τον χαρακτήρα αρχικής επένδυσης (άρθρο 2 στοιχείο 49 Γ.Α.Κ.) και, συγκεκριμένως, να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:»

2. Επί του άρθρου 8

Με την περίπτωση στ΄ της προτεινόμενης παραγράφου 6 ορίζεται ότι δεν ενισχύονται δαπάνες «ανέγερση[ς] ή επέκταση[ς] κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου

6

δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτόν τουλάχιστον για δεκαπέντε (15) χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής και έχει νομίμως μεταγραφεί».

Επισημαίνεται ότι υποχρέωση μεταγραφής των συμφωνητικών μίσθωσης ακινήτων, εφόσον η μίσθωση διαρκεί για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των εννέα ετών, προκειμένου αυτή να είναι αντιτάξιμη έναντι του νέου ιδιοκτήτη σε περίπτωση μεταβίβασης του μισθίου, θεσπίζεται με το άρθρο 618 του Αστικού Κώδικα και καταλαμβάνει αστικές μισθώσεις. Πλην όμως, οι μισθώσεις γηπέδων για την ανέγερση κτηριακών εγκαταστάσεων, περί των οποίων η προτεινόμενη ρύθμιση, δεν συνιστούν αστικές μισθώσεις, αλλά εμπορικές μισθώσεις, κατά την έννοια του άρθρου 1 του π.δ. 34/1995, στις οποίες ο νέος κτήτορας υπεισέρχεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της μίσθωσης, χωρίς να είναι αναγκαία η μεταγραφή τους.

3. Επί του άρθρου 12

Με την περίπτωση ζ' ορίζεται ότι ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων παρέχονται σε «επιχειρήσεις, οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους». Επισημαίνεται ότι η αοριστία με την οποία είναι διατυπωμένο το ως άνω οικονομικό κριτήριο είναι πιθανόν να προκαλέσει ερμηνευτικές αμφισβητήσεις κατά την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης.

4. Επί των άρθρων 14 και 15

Με την παράγραφο 3 του άρθρου 14 ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι, σε περίπτωση απόρριψης αίτησης λόγω μη πληρότητας του φακέλου, η σχετική απόφαση «κοινοποιείται στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου ε αποστολή στη διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Κατά της απορριπτικής απόφασης ο αιτών μπορεί να υποβάλλει ένσταση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15». Επίσης, με την παράγραφο 8 ορίζεται ότι «αν το επενδυτικό σχέδιο δεν εγκριθεί, η απορριπτική απόφαση κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ενδιαφερομένου». Ακολούθως, με το άρθρο 15 προβλέπεται ότι «οι ενστάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 14 αποτελούν ενδικοφανείς προσφυγές και υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πράξης».

Παρατηρείται, κατ' αρχάς, ότι η θέσπιση προθεσμίας μόνο δέκα ημερών για την άσκηση της προβλεπόμενης διοικητικής προσφυγής, η οποία, λόγω

και του ενδικοφανούς χαρακτήρα της, είναι καθοριστικής σημασίας ως προς την προάσπιση των ουσιαστικών δικαιωμάτων του διοικουμένου, δεν διασφαλίζει επαρκώς το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

Πέραν αυτού, η προτεινόμενη ρύθμιση δεν φαίνεται να βρίσκεται σε αρμονία με τις ρυθμίσεις του ν. 3979/2011 για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και, συγκεκριμένως, με το άρθρο 25 παρ. 2 αυτού, συμφώνως προς το οποίο, το σύστημα γνωστοποίησης εγγράφων σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου «πρέπει να επιτρέπει την εξακρίβωση του ακριβούς χρόνου, κατά τον οποίο έλαβε χώρα η αποστολή, παραλαβή και η πρόσβαση στο περιεχόμενο του εν λόγω εγγράφου, η οποία συνεπάγεται έναρξη των έννομων συνεπειών και των προθεσμιών, όπως αυτές που αφορούν την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων (...) Τεκμαίρεται ότι το πρόσωπο που είναι αποδέκτης του εγγράφου που γνωστοποιείται αποκτά πρόσβαση στο περιεχόμενο της γνωστοποίησης το αργότερο δέκα πλήρεις ημέρες από τη γνωστοποίηση, εκτός εάν ο αποδέκτης αποδείξει τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας που δεν επέτρεψαν την πρόσβαση στο περιεχόμενο του εγγράφου που γνωστοποιήθηκε με χρήση Τεχνολογίας Πληροφορικής και Επικοινωνιών ή εφόσον αυτή η αδυναμία οφείλεται σε λόγους που αφορούν στον φορέα του δημόσιου τομέα». Από την ανωτέρω ρύθμιση καθίσταται προφανές ότι, για την έγκυρη κοινοποίηση ηλεκτρονικού εγγράφου, και δη εγγράφου που αφορά σε διοικητική πράξη, δεν αρκεί να πιστοποιείται μόνο η αποστολή, αλλά και η παραλαβή του εγγράφου, καθώς και η πρόσβαση στο περιεχόμενό του από τον παραλήπτη. Για τον λόγο αυτό, άλλωστε, κατά την αποστολή ηλεκτρονικών εγγράφων προς φορείς του δημόσιου τομέα, και για τον υπολογισμό των προθεσμιών κατάθεσης, το έγγραφο θεωρείται ότι περιήλθε σε αυτούς «εφόσον [έχει] υπάρξει ηλεκτρονική επιβεβαίωση της λήψης με ασφαλή χρονοσήμανση» (άρθρο 24 ν. 3979/2011).

Επομένως, και προκειμένου η προτεινόμενη διάταξη να είναι σύμφωνη προς την αρχή της χρηστής διοίκησης και το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, πρέπει να τροποποιηθεί, ούτως ώστε να είναι σαφές ότι η «κοινοποίηση» της απορριπτικής απόφασης τελείται όχι με την αποστολή της, αλλά με την παραλαβή της και την απόκτηση πρόσβασης στο περιεχόμενό της, γεγονός για την απόδειξη του οποίου απαιτείται, κατ' ανάγκην, σύμπραξη του παραλήπτη διά της αποστολής από μέρους του σχετικής ηλεκτρονικής επιβεβαίωσης.

Πέραν αυτού, επισημαίνεται ότι, επί του συναφούς ζητήματος της δυνατότητας κοινοποίησης με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο εκκαθαριστικών σημειω-

8

μάτων φόρου εισοδήματος με τις επ' αυτών ατομικές ειδοποιήσεις χρέους, έχει γίνει δεκτό με την 443/2012 γνωμοδότηση του ΝΣΚ ότι, λόγω της αδυναμίας «έγχαρτης» απόδειξης της γενόμενης ηλεκτρονικής κοινοποίησης ενώπιον του Δικαστηρίου (δεδομένου ότι τα επιτρεπτά αποδεικτικά έγγραφα του δικαστικού φακέλου είναι «έγχαρτα» και μάλιστα τα αποδεικτικά επίδοσης των εγγράφων καταρτίζονται από συγκεκριμένα όργανα και κατά συγκεκριμένο τύπο που ορίζεται ρητώς στις διατάξεις των άρθρων 47 επ. του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας), ενέργειες για τις οποίες από τον νόμο προβλέπεται προθεσμία αρχόμενη από της επίδοσης, όπως η άσκηση ενδίκου βοηθήματος (ή, εν προκειμένω, διοικητικής προσφυγής), καθίστανται, κατ' αποτέλεσμα, απρόθεσμες [βλ. και συναφείς παρατηρήσεις στις εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί των ν. 4141/2013 (άρθρο 35) και ν. 4174/2013 (άρθρο 5)].

5. Επί του άρθρου 21

Με την παράγραφο 1 ορίζεται ότι «οι φορείς, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος οφείλουν (...) να τηρούν από το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου Βιβλία Γ' κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών».

Δεδομένου ότι ο Κώδικας Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών καταργήθηκε με το άρθρο 38 παρ. 1 του ν. 4308/2014, η φράση «Βιβλία Γ' κατηγορίας του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, κατά τα οριζόμενα στον ν. 4308/2014».

6. Επί του άρθρου 23

Η παράγραφος 8 πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού καθορίζονται οι διαδικασίες ανάκλησης των αποφάσεων υπαγωγής και ανάκτησης των ενισχύσεων, ο τρόπος επιβολής προστίμου και είσπραξης του και κάθε άλλο συναφές ε την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θέμα».

7. Επί του άρθρου 83

Στην προτεινόμενη περίπτωση α' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του π.δ. 157/2013, ο προσδιορισμός «αντίστοιχης ειδικότητας», αναφορικός

προς το πτυχίο από σχολές της αλλοδαπής, παρέλκει, δεδομένου ότι δεν προβλέπεται ειδικότητα ούτε για το πτυχίο σχολών της ημεδαπής.

Αθήνα, 13 Ιουνίου 2016

Ο εισηγητής
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών